

สถานที่ทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ พระเวฬุวัน

หลังจากได้ตรัสรู้แล้วพระพุทธองค์ ได้เสด็จประทับเสวยวิมุตติสุข ณ สถานที่ต่างๆ เป็นเวลา ๗ สัปดาห์ ต่อจากนั้นได้แสดงพระธรรมเทศนามีพระสาวกเกิดขึ้นจำนวนมาก ส่วงเวลาได้ ๗ เดือน ในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ได้มีพระสาวกที่พระพุทธองค์ทรงบวชให้ จำนวน ๑,๒๕๐ รูป ล้วนเป็นพระอรหันต์ ทั้งสิ้น เดินทางมาเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ โดยไม่ได้นัดหมายกัน จากเหตุการณ์อัศจรรย์นี้พระพุทธองค์ จึงได้แสดงโอวาทปาติโมกข์ มีเนื้อหาดังนี้

ขันติ ประมาท ตะโป ลีลิกขา

ความอดกลั้นคือความทนทานเป็นคบะอย่างยิ่ง

นิพพานัง ประมาท วะหันทิ พุทธา

ท่านผู้รู้ทั้งหลายกล่าวว่า พระนิพพานเป็นธรรมอย่างยิ่ง

นะ ทิ ปิพุทธชโต ประรูปะชาติ

ผู้มีสัตว์อื่น เบียดเบียนสัตว์อื่น

สะมะโน โหติ ประัง วิหะรันต

ไม่ชื่อว่าบรรพชิตสมณะแล้ว

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง

ความไม่ทำบาปทั้งปวง

กุสะลัสสุปะสัมปะพา

ความไม่กุศลถึงพร้อม

สะจิตตะปะริโยทะปะนัง

ความไม่จิตใจของตนผ่องแผ้ว

เอตัง พุทธฐานะ สาสะณัง

สามอย่างนี้ เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

อะนุปะวาโท

ความไม่กล่าวร้าย

อะนุปะชาโต

ความไม่ล้างผลาญ

ปาฏิโมกฺเข จะ สิวะโ

การสำรวมในพระปาติโมกข์

มัตตัญญุตา จะ กัตถัสสัง

ความเป็นผู้รู้จักประมาณตนในภักดาหาร

ป็นัตถัญจะ สะยะนาสะนัง

ที่นอนที่นั่งอันสงัด

อะริจิตเต จะ อาโยโค

และความประกอบโดยเอื้อเฟื้อในอธิษฐานจิต

เอตัง พุทธฐานะ สาสะณัง

หกอย่างนี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ฉะนัา



สัตตมหาสถาน

สัตตมหาสถาน คือ ปุณียสถาน ๗ แห่งที่พระพุทธองค์ประทับเสวยวิมุตติสุขภายหลังจากบรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณทรงแปรอิริยาบถเพื่อทบทวนธรรมที่ได้ตรัสรู้ในสถานที่ต่างๆ รายรอบพระศรีมหาโพธิ์ แห่งละ ๗ วัน ดังนี้



สัปดาห์ที่ ๑ รัตนบัลลังก์ คือ บัลลังก์ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ที่ตรัสรู้ อนุตรสัมมาโพธิญาณ

สัปดาห์ที่ ๒ อนิมิสเจดีย์ คือ ที่ประทับยืนทอดพระเนตรต้นพระศรีมหาโพธิ์โดยมิได้กระพริบตาเป็นเวลา ๗ วัน เพื่อทบทวนความจำ

สัปดาห์ที่ ๓ รัตนจงกรมเจดีย์ คือ ที่ที่ทรงเนรมิตจงกรมขึ้นระหว่างต้นพระศรีมหาโพธิ์กับอนิมิสเจดีย์

สัปดาห์ที่ ๔ รัตนขจรเจดีย์ คือ ที่ทรงเนรมิตเรือนแก้วทางทิศตะวันตกของต้นพระศรีมหาโพธิ์ ประทับนั่งพิจารณาพระอภิธรรมเป็นเวลา ๗ วัน



สัปดาห์ที่ ๕ อชปาลนิโครธ คือ ต้นไทรอันเป็นที่พักอาศัยของคนเลี้ยงแกะ ณ ที่นี้ทรงพิจารณาถึง พระธรรม ที่ตรัสรู้ทั้งหมด เป็นคุณชาติ ละเอียด สุขุม คัมภีร์ภาพอย่างยิ่งยากที่มนุษย์ทั้งหลายจะรับได้ ด้วยข้อปริวิตกนี้ท้าวสหัมบดีพรหม ได้ทูลอาราธนาให้แสดงพระธรรมตามสมควรแก่อุปนิสัยปัจจัย

สัปดาห์ที่ ๖ มุจลินทร์ คือ ต้นจิกที่ประทับเสวยวิมุตติสุข มีพญานาคแผ่พังพานปกพระเศก กับฝน และลมไม่ให้ต้องพระวรกาย

สัปดาห์ที่ ๗ ราชายคณะ คือ ต้นเกดที่ประทับเสวยวิมุตติสุขเป็น สัปดาห์สุดท้ายที่ทรงได้ปฐมอุบาสก ๒ คน ตปุสสะ และภัลลิกะ ซึ่งเดินทางค้าขาย ผ่าน และถวายเป็นข้าสัตต ก้อนและสัตตมุง

พุทธภูมิ

สถานที่: ประสูติ

สถานที่: ตรัสรู้

สถานที่: ปฐมเทศนา

สถานที่: ปรีนิพพาน

พุทธภูมิ

ขอบูชาด้วยบัวตูมเสริมกุศล
รวมสถานสังเวชนียสี่ตำบล
พุทธศาสนิกชนรำลึกคุณ
ประสูติ ตรัสรู้ เริ่มเทศนา
ที่นิพพานกุสินารานำหนุณ
พุทธศาสนิกชนรำลึกคุณ
เสริมสร้างบุญตามรอยบาทพระศาสนา

ส่วนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๕๔

THALAD PARK

กิจกรรมประจำพุทธภูมิ ฝั่งธรรม/เวียนเทียน

- วันมาฆบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
- วันวิสาขบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖
- วันอัฐมีบูชา แรม ๘ ค่ำ เดือน ๖
- วันอาฬหบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘
- วันเข้าพรรษา แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘



พุทธภูมิ

คือ สถานที่ที่เทศบาลนครนครราชสีมาได้จัดเป็นอุทยาน เพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนาในพื้นที่ ๒๕ กิโลเมตรประมาณอยู่ทางทิศใต้ของสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘๔ (ทุ่งท่าลาด)

เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี เทศบาลนครนครราชสีมาได้จัดโครงการพุทธภูมิ เพื่อเฉลิมพระเกียรติขึ้นโดยที่ทั้งฝ่ายบริหาร คือ นายกเทศมนตรี และฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภาเทศบาลต่างเห็นชอบอนุมัติโครงการอนุมัติงบประมาณ เพื่อการก่อสร้างจำนวน ๑๐ ล้านบาท โครงการนี้ สำเร็จล่วงคณบดีเป้าหมายทันตามกำหนดเวลา ๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ และเปิดให้เยี่ยมชมตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นมา

จุดเริ่มต้นของการเยี่ยมชมพุทธภูมิ เริ่มต้นที่การสักการบูชา พระพุทธสิรินครนาถ เติมน้ำพระสุทธานามณี เป็นพระพุทธรูปปางลีลา ความสูง ๔.๙๙ เมตร สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานนามให้เพื่อเป็นสิริมงคลแก่บ้านเมือง และประชาชนชาวนครราชสีมา ประดิษฐานเป็นพระประธานแห่งพุทธภูมิ โดดเด่นอยู่กลางอุทยาน เพื่อให้ผู้มาเยี่ยมชมระลึกถึงพระพุทธคุณ ก่อนที่จะเดินทางศึกษาสังเวชนียสถาน คือ สถานที่อันเป็นที่ตั้งแห่งจิตของพุทธศาสนิกชน ผู้มีศรัทธาเลื่อมใสในองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งให้เกิดสังเวช เพื่อเป็นสิริมงคลเหนี่ยวจิตใจให้เกิดความไม่ประมาทและเร่งชวนช่วย ประกอบกุศลกรรม ๔ สถาน ได้แก่ ๑. ชาดสถาน ที่พระพุทธเจ้าประสูติ ๒. อภิสิมพุทธสถาน ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ๓. อัมมจักกัปวัตตนสถาน สถานที่พระพุทธเจ้าแสดงปฐมเทศนา ๔. ปรีณิพพานสถาน ที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน

ได้อะไรจากการเยี่ยมชมพุทธภูมิ

- ได้อะไรจากการบูชา
 - ผู้สักการะสังฆสถาน ๔ ด้าน ด้วยความเลื่อมใสศรัทธาจักบังเกิดผลสมปรารถนา
 - สักการะสถานที่ประสูติ จะได้ชีวิตที่มีหลักประกัน ได้ความเลิศประเสริฐสุด
 - สักการะสถานที่ตรัสรู้ จักได้ปัญญา ได้ความรู้แจ้ง ได้รับชัยชนะ
 - สักการะสถานที่ปฐมเทศนาจะได้วิมวาร เปิดมรรคปัดศัตรู ปาศจากความวุ่นวาย ได้ความเห็นธรรม
 - สักการะสถานที่ปรินิพพาน จะได้อายุยืนยาว ป่วยหาย ได้มรรคยาฐานะพ้นจากเครื่องยึดเหนี่ยวร้อยรัดทั้งปวง
- ศึกษาพุทธประวัติ โดยอิมผัสถานที่จำลอง มองเห็นเรื่องราวได้ชัดเจน ตาเห็น สมองคิด ทำให้จำได้ดี
- ปฏิบัติธรรม
 - เติบงการสังฆสถาน ๔ ด้าน
 - ร่วมเวียนเทียนวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา
 - ร่วมสวนมนต์ ฟังธรรมในโอกาสพิเศษต่างๆ
- ออกกำลังกาย พักผ่อน ออกกำลังกายตามแนวถนนรอบสังฆสถาน ทำให้สุขภาพแข็งแรงจิตใจเบิกบานแจ่มใสหรือพักผ่อนหย่อนใจสุดคณบดีไม่หอนานาชนิดเอ็นกาย สบายใจ

ลุมพินี : สถานที่ประสูติ

ด้วยบุญญาบารมีแห่งพระมหาสัตว์เมื่อมาจุติในครรภ์พระมารดา มีได้เป็นที่คับแคบเหมือนดังสัตว์ทั้งปวง ทรงสถิตอยู่เป็นสุขเหมือนดังนัยยอนเตียงทองคองมหาพรมอันสถิตในวิมานแก้วพระกายก็มิได้แปดเปื้อนระคนด้วยอุจจกอบด้วยสติสัมปชัญญะทราบพระองค์พระมารดาก็มิได้เหน็ดเหนียวหนักพระอุทร เมื่อถึงกำหนดคลอดจากครรภ์มารดา ยึดพระบาทและพระหัตถ์ออกมา ก่อนคองธรรมกถึกลงจากครรภ์มารดา มิได้เกิดทุกขเวทนา แก่พระองค์พระมหาบุรุษลงเหยียบยังพื้นนายพระพักตร์ไปทางทิศอุดรแล้วย่างพระบาทไปเจ็ดก้าวบนที่พยุพชชาติเปล่งสุรเสียงว่า "อาตมานี้ประเสริฐยิ่งใหญ หาผู้ประเสริฐเสมอมิได้และชาตินี้เป็นชาติที่สุดแห่งอาตมา "ทั้งหมื่นโลกอุดรก็หวาดไหวเกิดโอภาสกว้างไปทั่วโลกทั้งปวง



พุทธคยา : สถานที่ตรัสรู้

สมเด็จพระมหาสัตว์เสด็จประทับเบื้องบนวชิรรัตนบัลลังก์ภายใต้พระพักตร์ไปทางทิศตะวันออกดำรงพระสติมั่นออกพระโอษฐ์ตรัสพระสัจจาธิษฐานว่า "ถ้ากมลสันดานแห่งอาตมาไม่พิน อาสวกเลสถามคุณตราปได้ถึงแก่น มาตราว่าเหตุนี้ และเนื้อหนังทั้งเอ็น อัฐิ จะแห้งเหือดตลอดถึงเลือดและมันข้นจนทั่วสรีระกายอาตมาก็มิได้ทำลาย ซึ่งสมาธิบัลลังก์ อันนี้เลยคงจะเพียรให้บรรลุสวैयाพุทธาภิเษกสมบัติวชิรบัลลังก์อาสน์นี้ ให้จงได้ "ตั้งพระทัยหมายมั่น พระสัพพัญญุตญาณด้วยพระวิริยะ มุ่งมั่น และบำเพ็ญบารมีถวายทุกประการสามารถจัดเสีย ซึ่งมารมีกิเลสมาร ๑ มัจจุมาร ๑ และเหวบุตรมาร ๑ ล่วงกาลปัจฉิมยาม พิจารณาพระปฏิจจสมุปบาทแตกฉานสำเร็จพระสัพพัญญุตญาณ พร้อมกับมหัทศจรยทั้งปวง



สารนาถ : สถานที่แสดงปฐม

พระสัพพัญญูทรงพิจารณาเห็นสัตว์โลกที่พึ่งแนะนำได้ตั้งบัว ๔ เหล่า คือ พร้อมจะบานวันนี้ ๑ ดอก ตั้งเสมอหน้า จะบานพรุ่งนี้ ๑ ดอก ใต้น้ำอีก ๓ วัน จะบาน ๑ และดอกที่งอกจากเงา ๑ จึงเสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ ๓ ป่าอสิปตมฤคทายวันทรงแสดงพระธรรมจักกัปวัตตนสูตรชี้ทางไม่ควรมิใช่ ๒ ทาง คือ กามสุขัลลิกานุโยค คือ ปฏิบัติเอาแต่สะดวกสบายและอัตตกิลมณานุโยค คือ ทรมานตน ให้เกิดความลำบากและชี้ทางปฏิบัติดำเนินโดยวิถีมัชฌิมปฏิบัติเป็นแจ้งในอริยสังข ๔ พระโกลนศัพพัญญูบรรลุนิพพานเป็นพระเสขะบุคคลในพระศาสนาเป็นองค์แรก



กุสินารา : สถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณสั่งสอนเวไนยสัตว์ ทรงประดิษฐานบริษัททั้ง ๔ ทรงประกาศอิทธิธรรมล่วงเข้าพรรษาที่ ๔๕ ทรงปลงอายุสังขารทรงมีปัจฉิมโอวาทว่า "ท่านทั้งหลายจงประกอบด้วยสติอย่าได้ประมาทพึง กระทำซึ่งสิ่งอันเป็นที่พึ่งแก่อาตมาคือรักษาพระจตุปาริสุทธิ สิวาจารเจริญสมถะวิปัสสนากรรมฐานทุกสิ่งสมณธรรมเป็นอันดี....." เสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ สาละวันอุทยานกุสินาราสสมัยกาลวันวิสาขบูชาปุณมีราตรีปัจจุบันสมัยอนเนกมัทศจรยก็บรรดาส ทั่วเมหนิตลกลลนภากา

